

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Q-uestion

T.a.v. 5.1.2e

5.1.2e

Directie Publieke Gezondheid

Crisis- en Infectieziektebestrijding

Bezoekadres:

Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag
T 070 340 79 11
F 070 340 78 34
Postbus 20350
2500 EJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij

5.1.2e

T 070 5.1.2e

M +31 5.1.2e

F 070 5.1.2e

5.1.2e@minvws.nl

Datum

Betreft

Brief aan Tweede Kamer Commissies voor VWS en LNV

Kenmerk

3335617-1025441-PG

Uw brief

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

buiten verzoek

Directie Publieke Gezondheid
Crisis- en Infectieziektebestrijding

Kenmerk
3335617-1025441-PG

buiten verzoek

buiten verzoek

Directie Publieke Gezondheid
Crisis- en Infectieziektebestrijding

Kenmerk
3335617-1025441-PG

4. *Wetenschappelijk onderzoek gevolgen Q-koorts*

Er is (en wordt) veel onderzoek uitgevoerd naar Q-koorts, met als meest recente ontwikkeling de onderzoeksagenda van Q-support. ZonMw kan deze agenda gebruiken bij vervoliprogramma's op het gebied van infectieziektebestrijding als vervolg op het eerder uitgevoerde onderzoek via Q-support¹¹ en via ZonMw¹². Daarbij zal ZonMw ook kijken waar aanknopingspunten te vinden zijn bij lopende onderzoeken naar aanverwante ziekten, zoals ME/CVS en onderzoeksprogramma's op het gebied van infectiebestrijding en behandeling. Ook zullen enkele onderzoeksvragen mogelijk passen binnen toekomstig onderzoek naar het post COVID syndroom. We kijken, samen met ZonMw, hoe we de aanbevelingen in de onderzoeksagenda kunnen meenemen in toekomstige onderzoeksprogramma's.

Naast deze onderzoeksagenda, lopen verschillende onderzoeken rondom luchtkwaliteit. Momenteel wordt onderzoek uitgevoerd naar de meer indirecte relatie tussen COVID-19 en luchtkwaliteit, beïnvloed door verschillende bronnen van luchtverontreiniging, waaronder veehouderij. Dit gebeurt in een meerjarig onderzoek dat het RIVM samen met externe partners in opdracht van de ministeries van LNV, VWS en I&W uitvoert, waarvan de resultaten in 2023 worden verwacht. Daarnaast is het onderzoek naar een mogelijke link tussen COVID-19 en Q-koorts onderzocht door het RIVM¹³.

buiten verzoek

buiten verzoek

Directie Publieke Gezondheid
Crisis- en Infectieziektebestrijding

Kenmerk
3335617-1025441-PG

5 - 8

buiten verzoek